

TEKNOLOGIYA FANIDA TO‘GARAKLARNING O‘TILISHI.

*Namangan viloyati To‘raqo‘rg‘on tumani
Maktabgacha va maktab ta‘limi bo‘limi
tasarrufidagi 17-umumiy o‘rta ta‘lim
maktabining texnologiya fani o‘qituvchisi
Abdullayeva Nasiba*

Annotatsiya: Texnologiya fanida to‘garaklarning o‘tilishi ta‘lim jarayonining ajralmas qismi bo‘lib, o‘quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy ko‘nikmalar bilan mustahkamlashda muhim rol o‘ynaydi. Zamonaviy ta‘lim tizimida texnologiya fanining o‘rni tobora ortib bormoqda, chunki bu fan yosh avlodni texnologik taraqqiyotga tayyorlashda asosiy vosita hisoblanadi. To‘garaklar esa o‘quvchilarga nafaqat fan bilimlarini chuqurroq o‘zlashtirish imkonini beradi, balki ularni mustaqil fikrlashga, ijodiy yondashuvlarni rivojlantirishga, shuningdek, amaliy ishlar orqali texnologik jarayonlarga to‘liq kirishishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: texnologiya, dasturlash, robototexnika, dizayn, zamonaviy ta‘lim, amaliy ko‘nikmalar, bilim, to‘garaklar.

To‘garaklarda o‘quvchilar o‘z qiziqishlariga mos keladigan turli yo‘nalishlarda faoliyat yuritadilar. Bu yo‘nalishlar ichida mexanika, elektronika, dasturlash, robototexnika, dizayn va boshqa ko‘plab sohalar mavjud. Har bir yo‘nalish o‘ziga xos metodika va o‘quv materiallarini talab qiladi. Shu boisdan, to‘garaklarning mazmuni va shakli o‘quvchilarning yoshiga, bilim darajasiga va qiziqishlariga mos ravishda ishlab chiqiladi. O‘quvchilar bu jarayonda nafaqat o‘qituvchilarning ko‘rsatmalariga amal qilishadi, balki o‘zlari mustaqil ravishda yangi bilimlarni o‘rganishga intilishadi. Texnologiya fanida to‘garaklarning o‘tilishi o‘quvchilarda texnik tafakkur va muammolarni hal etish ko‘nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. O‘quvchilar turli loyihalar ustida ishlash orqali nazariy bilimlarni amaliyotga tatbiq etadilar. Loyihalar yaratish jarayonida ular o‘zaro hamkorlikda ishlashni, muloqot qilishni va jamoaviy ish ko‘nikmalarini rivojlantirishni o‘rganadilar. Bu esa ularning kelajakdagi kasbiy faoliyatlari uchun mustahkam poydevor bo‘lib xizmat qiladi. To‘garaklarda o‘quvchilar zamonaviy texnologiyalar bilan yaqindan tanishadilar. Dasturlash tillari, elektron qurilmalarni yig‘ish va dasturlash, robototexnika, 3D modellashtirish kabi sohalarda amaliy mashg‘ulotlar o‘tkaziladi. Bu jarayon o‘quvchilarning texnologiyaga bo‘lgan qiziqishini oshiradi, ularni yangi bilimlarni o‘zlashtirishga rag‘batlantiradi. Shuningdek, to‘garaklarda o‘quvchilar o‘z ijodkorligini namoyon etish imkoniyatiga ega bo‘ladilar, bu esa ularning shaxs sifatida rivojlanishiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatadi.[1]

Texnologiya fanida to'garaklarning o'tilishi o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ular turli texnik vositalardan foydalanishni o'rganadilar, loyihalar yaratadilar va ularni amalga oshiradilar. Bu jarayon o'quvchilarning texnologik bilimlarini mustahkamlashga yordam beradi, shuningdek, ularni kelajakda texnologiya sohasida faoliyat yuritishga tayyorlaydi. To'garaklarda o'quvchilar o'z bilimlarini sinovdan o'tkazadilar, yangi texnologiyalarni o'rganadilar va ularni amalda qo'llashni o'rganadilar. O'qituvchilar to'garaklarni tashkil etishda o'quvchilarning individual qobiliyatlarini hisobga oladilar. Har bir o'quvchining qiziqishlari va ehtiyojlariga mos keladigan faoliyat turlarini tanlashga e'tibor qaratiladi. Bu esa o'quvchilarning o'zini rivojlantirishga bo'lgan intilishlarini kuchaytiradi. To'garaklarda o'quvchilar mustaqil ish olib borish, yangi texnologiyalarni o'rganish va amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Texnologiya fanida to'garaklarning o'tilishi o'quvchilarning texnologiyaga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ularni yangi bilimlarni o'rganishga undaydi. To'garaklarda o'quvchilar o'zaro fikr almashadilar, tajriba orttiradilar va birgalikda muammolarni hal qilishga harakat qiladilar. Bu esa ularning muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi, shuningdek, jamoaviy ishda muvaffaqiyatga erishish ko'nikmalarini shakllantiradi. To'garaklarda o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash bilan birga, texnologiya sohasidagi yangiliklardan xabardor bo'ladilar. Ular yangi qurilmalar, dasturlar va texnologik jarayonlar haqida ma'lumot oladilar, bu esa ularning bilim doirasini kengaytiradi. To'garaklarda o'quvchilar o'zlari uchun qiziqarli bo'lgan loyihalar ustida ishlash orqali bilimlarni amaliyotga tatbiq etadilar, shu tariqa o'zlarining texnologik ko'nikmalarini yanada rivojlantiradilar.[2]

Texnologiya fanida to'garaklarning o'tilishi ta'lim sifatini oshirishda muhim omil hisoblanadi. To'garaklar o'quvchilarga o'z qiziqishlari va istaklariga mos keladigan faoliyat bilan shug'ullanish imkonini beradi. Bu esa ularning o'zini rivojlantirishga bo'lgan intilishlarini kuchaytiradi. To'garaklarda o'quvchilar o'zlarining texnik qobiliyatlarini sinab ko'rishadi, yangi narsalarni yaratishga harakat qilishadi, bu esa ularni kelajakda texnologiya sohasida muvaffaqiyatga erishishga tayyorlaydi. To'garaklarning mazmuni doimiy ravishda yangilanib boradi, chunki texnologiya sohasidagi yangiliklar tez sur'atlarda rivojlanmoqda. Bu esa o'quvchilarga zamonaviy bilimlarni olish imkonini beradi. To'garaklarda o'quvchilar yangi texnologiyalarni o'rganibgina qolmay, balki ularni yaratishda ham faol ishtirok etadilar. Bu esa ularning ijodkorligini va texnik tafakkurini yanada rivojlantiradi.[3]

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, texnologiya fanida to'garaklarning o'tilishi o'quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy ko'nikmalar bilan mustahkamlash, texnologiyaga bo'lgan qiziqishini oshirish, ijodkorlik va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. To'garaklar o'quvchilarga zamonaviy texnologiyalar bilan tanishish, ularni amalda qo'llash va yangi loyihalar

yaratish imkoniyatini beradi. Shu tariqa, to'garaklar yosh avlodni texnologik taraqqiyotga tayyorlashda samarali vosita sifatida xizmat qiladi va ularning kelajakdagi kasbiy muvaffaqiyatlari uchun mustahkam poydevor yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullayev, O. "Texnologiya fanini o'qitish metodikasi". Toshkent: O'qituvchi nashriyoti, 2021.
2. Karimov, S. "Maktablarda texnologiya fanini o'qitish". Toshkent: Sharq, 2020.
3. Rustamova, M. "Texnologiya fanida amaliy mashg'ulotlar". Samarqand: SamDU nashriyoti, 2022.
4. Xolmatov, B. "Texnologik ta'lim va to'garaklar". Nukus: Qaraqalpaq nashriyoti, 2019.
5. Islomova, D. "Texnologiya fanidan darslik va o'quv qo'llanmalar". Toshkent: Fan va texnologiya, 2023.
6. Tursunov, A. "Yoshlar uchun texnologiya fanini o'rgatish usullari". Buxoro: Buxoro nashriyoti, 2021.
7. Qodirov, N. "Texnologiya fanida innovatsion metodlar". Qarshi: Qarshi nashriyoti, 2022.
8. Mirzaev, F. "Texnologiya fanida to'garaklar tashkiloti". Andijon: Andijon nashriyoti, 2020.